

IZHAJA VSAKI DAN

Za vsak dan izhajajo v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pustoljni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nvt. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletno K 5.20, pol leta 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Konferenca krščansko-socijalne zveze.

DUNAJ 13. „Kor. Austria“ je priobčila komunikate, da je konferenca parlamentarne komisije krščansko-socijalne zveze poslanske zbornice enoglasno sklenila, da se udeležijo konferenci, ki jo je za 17. t. m. sklical predsednik kluba Glominski in da stori vse, da se čim prej zagotovi parlamentarno delovanje zbornice ter da bo pri tem postopala sporazumno z nemškimi strankami.

Tudi Čehi ne pojdejo na splošni avstrijski katoliški shod.

DUNAJ 13. Za Slovenci so glasom preročila brnskega „Hara“ tudi moravski Čehi sklenili, da se ne udeležijo splošnega avstrijskega katoliškega shoda.

Vprašanje Dardanelov.

PETROGRAD 13. Vprašanje Dardanelov se ima smatrati definitivno rešenim. — Črnomorska ruska flota bo v kratkem pasirala Dardanele, da počaka ruskega carja, ko bo križaril po Sredozemskem morju.

Podadmiralata v Zadru ne bo.

PULA 13. Vesti, da bo v Zadru ustanovljen podadmiralat, ne odgovarja resnici. Ni tukajšnji pristaniški admiralat ni poveljstvo vojne mornarice nista stavila glede ustanovitve podadmiralata v Zadru nikakega predloga.

Vaje italijanske vojne mornarice.

RIM 12. Vaje italijanske vojne mornarice se bodo vršile v drugi polovici meseca septembra v Jonskem morju in v južnem delu Jadranskega morja.

Generalni štrajk na Švedskem.

STOKHOLM 13. Do današnjega 9. dne štrajka se ni mir na noben način kalil.

STOKHOLM 13. Oficijelno se dementuje govorico o odstopu vlade, češ, da je prišlo med kraljem in ministrom do navskrivanja. Boji med Španci in Mavri v Severni Afriki.

PARIZ 13. „Matin“ poroča iz Madrida: Dne 27. julija in 11. avgusta so Mavri imeli največje izgube. Tega poslednjega dne se je baterija, nastavljena v hipodromu v Melili, posrečilo razdajati neko hišo, ležečo v nekem klancu gorovja Kuruku, ki so jo bili Mavri zasedli. Baterija je tudi vžgala in razdejala neki nasip, ki so ga bili zgradili Mavri. Pri tem je mnogo Mavrov izgubilo življenje. Proti večeru so topovi nekega fорта razdejali opazovalno postajo Mavrov v Mazuidi. Razvaline so pokopale vse maročanske straže. Boja, ki je bil za sovražnika tako pogubonosna, se je udeležila tudi domača policija.

PENON DE LA GOMERA 13. Tekom včerajšnjega dne je sovražnik ponovno streljal na trdnjavo. Ko je nastala noč, so Mavri prišli do bližnjega obrežnega fорта, od kod so mično streljali na trdnjavo. Špansko topništvo jih je prisililo, da so se umaknili v krbovje. Po noči je sovražnik zažgal velike kresove, pri katerih svitu je vsepošto obstreljeval trdnjavo.

PENON DE LA GOMERA 13. Ob zori so Mavri pričeli streljati. Ranjen je bil neki vojaški lekarnar.

CEUTA 13. Topničarka „General Conch“ je streljala na neko barko, v kateri je bilo 20 Mavrov ter se je barka polastila. — Na barki je bil tovar smodnike, Mavri so se rešili plavaje.

PENON DE LA GOMERA 13. Napad Mavrov je prenehal okoli polnoči. Španci niso imeli nikakih izgub. Mavri so pustili na bojišču več mrtvih in ranjenih.

MADRID 13. Vse boje ladje španske eskadre so prejele nalog, naj odplujejo v Melilio.

Krečansko vprašanje.

Nevarnost vojne med Turčijo in Grško postaja od dne do dne večja. Turška vlada ne more več brzdati armade, ki zahteva vojno za vsako ceno. Vendar je malo verjetno da bi hoteli mladoturki tirati konflikt do skrajnosti, ker bi vojna ne bila naprjena toliko proti Grški, kolikor proti kretskega zaščitanim vesilam.

Konečno sama Turčija bi se tudi v slučaju zmage ne mogla okoristiti, ker to ne bi dopustile velesile. V najboljšem slučaju bi se torej morala zadovoljiti Turčija z moralnim zadoščenjem.

Kljuba temu pa se vrše z nervozno naglico vojne priprave. — Časopisi imajo strog nalog, da ne smejo nič pisati o gibanju armade. Tudi glede brzobjav je vpeljana cenzura. Kljub temu pa nihče ne veruje v resnost vojne nevarnosti. Turčija pač grozi in ručja s sabljo, da bi kaj iztisnila za sebe.

CARIGRAD 13. „Tanin“ poroča, da je policija aretirala včeraj v Peri nekega pro-

oblečenega grškega častnika, pri katerem so našli listine glede Kreta.

SOLUN 13. V Peču in Djakovu so se vršili shodi, na katerih se je razpravljalo o krečanskem vprašanju in ki so bili zelo burni. Vseprejta je bila resolucija, v kateri se pozivlja vlado, naj napove Grški vojno. V tem slučaju stavi P. 6 in Djakova na razpolago 40.000 mož.

CARIGRAD 13. V tukajšnjih grških diplomatskih krogih vlada od včeraj zelo pesimistično razpoloženje. Na vlado da upliva baje armadni krogi. Listi so zelo rezervirani. List „Sabah“ svetuje Krečanom, naj se na dejajo le avtonomije pod suverenostjo Turčije in naj le nikar ne računajo na Grško.

Turčija.

CARIGRAD 13. Blizu Enehice pri Sareu so mohamedanski bolgarski kmetje kmetje iz vasi Baljak napadli speče bolgarske pejsake delavce, ki so jih smatrali za ustaše. — Pobili so jih a palicami.

CARIGRAD 13. Zasedanje zbornice je podaljšan do 21. t. m.

SOLUN 13. Pravkar so ukrenjene vse odredbe, da stopi od jutri naprej v moč bojkot grških ladij in grškega blaga, čeravno je ministerstvo zaukazalo, da imajo oblastni bojkot preprečiti.

Petrograd 13. Govori se, da odstopi na jesen ruski poslanik v Berlinu grof Osten-Sacken.

Kodanj 13. Kralj je poveril sestavo novega kabineta grofu Holstein-Ledeborgu. Graf si je izprosil pomisleka do jutri.

FRANKFURT na M. 12. Parčevalov zrakoplov je prišel pri včerajšnji osmi vožnji iz Ile prezgodaj na tla. Vodstvu zrakoplova se je posrečilo, da je dirigiralo zrakoplov na pristo mesto, pri čemur se je obneslo posebno krmilo za umikanje nazaj. Omot zrakoplova vendar ni bilo mogoče obvarovati pred majhno poškodbo, ki je bila prizadeta s tem, da je zrakoplov padel v eno bližnjih hiš, tako, da je bilo potrebno ga izprazniti. Čela je ostal nepoškodovan.

„Veledajniški proces“

v Zagrebu.

(120. dan razprave.)

Zagreb 12. VIII.

Danes je branitelj dr. Hinković nadaljeval stavljanjem svojih predlogov. Ker pa mu predsednik ni hotel dovoliti tega, je dr. Hinković protestiral sklicevaje se na pravdni red. Predlagal je med drugim, naj se zaslišita dva heraldična strokovnjaka glede arabskih grbov in zastav. Državni pravdnik Accurti: „Strokovnjaki naj“ se izjavijo, da-li je pod grbem umetni skupni grb, ali pa samo ščite. Dr. Hinković je pritrdil mnenju državnega pravdnika.

Branitelj dr. Solaric je govoril o aferi z zastavo v Gularasi dne 18. avgusta in je dokazal, da Schom ni bil namen, da bi arabski zastavi pomagal do veljave v Hrvatski. Predlagal je zaslišanje eroznikov in stražnikov, ki so tedaj poslovali, ter še nekaterih drugih prič, ki dokazujejo, da zbiranje ljudi ni bilo poprej namenjeno, marveč so se ljudje zbirali, da vseprejmejo svoje zaslužke od tvrde Kremsner.

Branitelj dr. Španić je predlagal, naj se zaslišijo nekateri kmetje iz Grubišnega polja in okolice, ki ovržejo posamična fakta obtožnice.

Branitelj dr. Budisavljević je govoril o tajnih zbiravanjih spleh, posebej pa v Glini, ter je rekel, da glede nekaterih „spojavov“ bi se moglo uporabiti besedo Nastića: „To so bajke.“ Predsednik je posvaril branitelja. Dr. Budisavljević: „Nastić vendar ni sakrosanctus!“ Branitelj je predlagal zaslišanje prič glede občinskih volitev. Nadaljne priče naj pričajo, da protopresbiter si obdeval s ljudstvom in ni tiral nikake propagande. Dalje je predlagal dr. Budisavljević uraden ogled, da se konstatira obstanek latinskega napisu na grobnem križu. Navel je vrsto razbremenjevalnih prič.

Predsednik je zaprosil branitelje, naj danes popoldne in jutri zvečer se svojimi predlogi, ker hoče državni pravdnik v soboto staviti svoj protipredlog.

Po pavi je predlagal obtožnec Danilo Podunovac zaslišanje vrsto prič, ki naj izpovedo o njegovem delovanju v Pakracu. Ko je obtožnec dovršil svoje predloge, se je z ozirom na naloženo mu disciplinarno kazen odstranil iz dvorane.

Na to je zaprosil obtoženec Jagnjić, naj se zaslišijo priče, ki jih je navel, obtoženec Kalember pa je predlagal med drugimi kakor priče tudi grofa Khuen-Hedervaryja.

Predsednik je zaključil razpravo ob 2. uri popoldne. Jutri se bo izjavljali državni pravdnik o predlogih braniteljev in obtožencev.

Trinideset let prognanstva.

Moško c. kr. učiteljšče (slovenski oddelček) v Kopru je ravno zaključilo svoje 33. leto, od kar je bil ta zavod valed slabih spekulacij premeščen iz solčne Gorice v koprsko razvalino. Že nekaj let sem prihajajo glasovi, da se slovenski oddelček v bližnji prihodnosti zopet povrne v Gorico. Enake tolažilne vesti so krožile pred kratkim po časopisih raznih barv in naša javnost je to prerokovanje pozdravila nad vse simpatično. Pa zopet molk in o premeštitvi ni zopet ne duha ne sluha. Najbrže vpliva prehoda vročina tudi na to stran. Ali naše sinove bo volens volens zopet poslali v laško gnezdo. Kdor je kedaj tam bival in so mu dobro poznane razmere, se z neko žalostjo spominja enih dijaških let, ki mu je bile prebiti v prognanstvu!

Stariši izročajo svoje sinove brezvestnim ljudem v stanovanje in to v dobi od 15 do 20 let, ko se človeku odloča bodočnost. Često mu je preprečala lepe načrte okolica, ki je slebo vplivala na dušni in telesni razvoj nadobudne mladine. Z mirno vestjo lahko pritrdimo, da Koper ne nudi naši mladini ničesar, kar bi jo vsposobljalo za vrle učitelje, ki bi nevstručno delovali na polju prosvete za mili naš narod.

Prebivalci mesta so po največ ribiči, kmetje, kazniški čuvaji in „sinjori“. Ako hoče dijak stanovanje, iskati ga mora pri prvo treh imenovanih kastah, kajti „sinjori“ ti se sprejemajo dijakov v stanovanje.

Taki ljudje naj bodo poleg hraniteljev tudi voditelji naših sinov? To je pač ironija! Kajti taki „voditelji“ potrebujejo sami zrelih voditeljev!

Mesto ne nudi naši mladini nikake prilike za izvenšolske izobrazbe; zato se ne smemo nič čuditi, da obsovirani učiteljšči niki ne prinašajo iz Kopra razven zrelostnega spridevala ničesar, kar tvori socijalno naobrazbo.

Mladina pa želi izvenšolske izobrazbe, želi primerne zabave; a v Koprju je zaman išče in posledica je — krokanje. Zlastno, a resnično! Gospodje profesorji se sicer trudijo na vse možne načine, da ti pohajanje po krčmah omejijo, ali ne vpuvajo jim. Dajte naši mladini prilike za izvenšolsko izobrazbo in pouk, dajte jej prilike za zabajanje v inteligentne kroge, pa bode na mah ozdravljena ta rakrana. — V Koprju pa tega ni in ne bo, ker ni take slovenske družbe, pa tudi ne izobraževalnih zabav. Kinetograf in cirkus Zavatta: to je vse, kar se more videti v Koprju! Te naj bodo vzgojevalna izvenšolska sredstva?

Iz Kopra pa v zadnji kot kecega gorskega sela — pa je človek živ pokopan. — zamorjeni so mu zadnji žarki lepše bodočnosti, višje izobrazbe. — Podoben je pač pticu, kateremu je nevmisljeni lovec strl peruti: rad bi se zopet dvignil v višave, a ne more!

Koper je pa tudi za teleani razvoj, nezdruvo mesto. V dokaz temu so mnogi slučaji jetike, reumatizma, da mora mladina pred časom pod rušo.

Kje pa tičijo vzroki? Evo konkretnih dokazov. Šolsko poslopje je bivši samostan, ki je stal več let prazen, razpadal ter se navzel vlage. To staro razpadajoče poslopje so za silo popravili in izročili c. kr. vladi, ki je menda le začasno hotela tam notri nastaniti učiteljšče. Okna niso nikakor primerna za razsvetljavo; radi tega se ob zimskih dnevih v popoldanskih urah poučuje — pri luči petrolejski. V podzemeljskih luknjah se nabijajo kosti raznih tam pokopanih oseb. Prvo leto, ko je bilo učiteljšče premeščeno v Koper (l. 1875), prihajale so pogoste komisije, merile stavbišče za novo učiteljšče in sklenjeno je bilo v l. 1876, da se bo zidalo novo poslopje. Letos pišemo 1909. Poslopja še ni, načrti pa najbrže trohne pozabljeni na kaki omari namestništva. Poleg načrtov so tozadevne oblasti tudi popolnoma pozabile, da so poslopje klasificirali za nesposobno; radi razmer, ki jih razne oblasti vidijo morda v megli, naj trpijo in prerano umirajo naši sinovi?! Kako težko skrbje vojaške oblasti, da so njihovi — konji shranjeni v zdravih, svetlih hlevih! Niso-li naši sinovi, če že ne več, pa toliko vpoštevanja vredni, kolikor vojaški konji?! Humaniteta, kje si?!

Stanovanja so zelo draga. 42—50 K moraš plačevati v Koprju za razmeroma slaba stanovanja. Niti jedno stanovanje nima peči, pa malokatero stranišče. V mrzli, nezakurjeni sobi mora dijak vršiti domače naloge! Pač božje čudo bi mo-

ralo biti, ako bi si mladina ne nalezala prehlada, ki je čisto nekaj predhodnik jetiki in reumatizmu!

Brezvestni gospodje dajajo dijakom slabo hrano; me to vina neko žlobudro pod imenom bevanda. Zato tudi ni nikako čudo, da se mnogi nalezajo žledodnih bolezni.

Kaj pa je s telesno varnostjo? Za to se prav malo skrbi, kajti naši fantje niso nikdar gotovi, da jih ob belem dnevu, na javni ulici ne napade strupena ulična druhal.

Pred napadi niso naši slov. dijaki varni niti od strani svojih laških kolegov. Ne strpnost se je zanesla med zidovje prosvete.

Devolj je 33-letnega prognanstva! Nazaj med svoje! Nazaj v Gorico kjer se naši mladini, prihodnjim učiteljem nudi prilika, da se stanu primerno izobrazijo, da kakor polpolni ljudje stopijo med ljudstvo ter z njim roka v roki delajo za dobrobit naroda iz katerega so izrastli!

Vsi, poklicani faktorji, naj povzdignejo glas in zahtevajo odločno: C. kr. moško učiteljšče (slov. oddelček) naj se premesti v Gorico s prihodnjim šolskim letom!

x Pertrattazione della Dieta provinciale

je naslov tiskarnemu poročilu o razpravah, ki so se vršile v zadnjem obstrukijskem zasedanju goristiškega deželnega zbora. Kakor se godi že vsa leta doslej, tako ima tudi letos to poročilo na prvi strani samolasko besedilo. Ko pride našim županostvom ta knjižica v roke, bodo imela utis, da jim pribaja iz kake prefektore v Vidmu, a ne iz rok odbora goristiške dežele, ki je po večini slovenska. Istotako je sestavljeno kazilo samo v laškem jeziku. Ko bi se slovensko županstvo hotelo torej orientirati, mora znati — laško! Tako je naziranje deželnega odbora. Naj pride v deželni zbor kdor hoče, to spak o se mora odpraviti v prvi seji deželnega zbora!

Ko listamo to medlo poročilo, in čitamo, kak se je tratil dragocen čas samo radi trme par ljudi, ki jim je bil blagor ljudstva deveta brga, nas prijemlje sveta jeza, in študi se nam počenjanje obstrukijskega deželnega glavarjem na čelu, ki so se tako brez srama igrali z življenjskimi interesi bednega prebivalstva. Ko čitamo pa razkaz brezštevilnih prošenj in predlogov raznih občin, okrajev in zasebnih prosvolcev, katere prošnje bi se bile lahko izpolnile, a so ostale nerešene v deželni hiši valed obstrukcije, čuim je ljudstvo tam zunaj zaman čakalo kruha: tedaj se nam duša vpenja ogorčenja nad takim brezvestnim početjem.

In nikakor niso prazne besede, če že danes vzklikamo: Kmet in delavec, občan in trgovec: glejte, komu zaupate ob ovih volitvah svoje glasove... Če pa ste še v dvomu, s kako stranko vam je voliti, vzemite v roke to poročilo deželnega zbora: ono vam pokaže pravo pot...!

Združenje obeh cerkva in — „dunajski krogi“.

O umški „Nasinec“, glasilo državnega poslanca Hubrana, prinaša ozir na kongres, ki se je vršil na Velehradu v svrhu zblizjenja rimsko-katoliške in istočne cerkve, zastopno zanimivo in velesnačilno vest:

„Kakor doznajemo, se je bil papež Pij X že odločil, da pošlje na Velehrad svojega zastopnika, ki naj bi bil drugemu kongresu unionistov izročil posebno papeževo pismo. Tudi oseba odposlanca je bila že določena. Ali izvestni dunajski krogi so slutili v tem kongresu panslavistiško politiko in so preprečili potovanje papeževega delegata na Velehrad. Tako je tudi prišlo, da je moral odgovor Pija X olomuškemu knez nadškofu pasirati cenzuro dunajske nuncijature.“

To najnoveje posezanje politike „dunajskih krogov“ v razmerje med Rimom in Slovanstvom priča, da se v politiki tistih „dunajskih krogov“ zgodovina ponavlja z železno doslednostjo, da ostaja neizprojno zvesta svojim za Slovane usodnim tradicijam.

To je politika tiste avstrijske diplomacije, ki je toli demonstrativno-odijozno posegla v volitev papeža, ker je hotela imeti na papeški stolici slavofoha. To je tista avstrijska diplomacija, ki s pravo rafiniranostjo uporablja vsa sredstva, da že v kali duši eventualne boljše dispozicije v Rimu za vsaj delno zadovoljenje slovanskega stremljenja po svojem pravu v cerkvi.

To je tista diplomacija, ki daja svojo železno roko občutiti vsakemu cerkvenemu dostojanstveniku, ki mu vest ne dovoljuje, da bi jej bil slepo orodje — kakor je to v vsa

štenost. To je najglavnejši pogoj za obstanek in uspešno delovanje zadruga.

Ni manj važen pogoj za vseh zadruga pa je strogo in redno nadzorstvo vsega poslovanja od strani udov načelstva in nadzorstva, ker le na ta način je možno zadrugo obvarovati izgub. V načelstvo in nadzorstvo naj se volijo le taki razumni vinogradniki, ki imajo zmožnost in dobro voljo delovati v povzdigo gospodarskega položaja.

Za ude načelstva, nadzorstva in za uslužbenec naj se izdela poslovni red in poredi od običnega zbora, s čimer se edino more doseči redno in natančno poslovanje zadruga. Dolžnost udov naj bo, da dajo po možnosti vse svoje grozdje, ali pa kakor določi načelstvo, v zadrugo kl-t in sicer grozdje samo dobre, oziroma najboljše kakovosti, izvenšči ono za domačo rabo.

Oglejmo si sedaj vse delovanje zadruga! Ob času trgatve dovajajo udje po določenem redu celo, zdravo, zrelo grozdje v posopje zadruga. Grozdje vprejemata in ogledujeta dva člena načelstva. Grozdje se ceni po kakovosti. Grozdje zlatnejših vinskih trt ima večjo vrednost, nego grozdje manj vrednih. Cena grozdju se določa po kakovosti in po množini sladkorja v moštu. Na pr.: grozdje, ki ima 18° sladkorja se plačuje po 28 vin 1 kg. Grozdje z 20° sladkorja po 30 vin 1 kg. itd.

Vsaokletne cene ustanovlja načelstvo skupno z nadzorstvom. Zadrugnikom se plačuje takoj le polovica svote za grozdje, drugo polovico dobe pa tedaj, ko se vino proda. — Razven tega dobivajo člani koncem leta, če se je vino boljše prodalo, po razmerju grozdja, ki so ga oddali zadrugi, primerno doplačilo, ki se določa po višini čistega dobička zadruga.

Vsaokletne cene ustanovlja načelstvo skupno z nadzorstvom. Za to pa se tudi lahko določi preskuševalna komisija, obtoječa iz izvedencev vinogradnikov, udov kakor meudov.

Na kak način uporablja zadruga grozdje?

Udje načelstva skupno s kletarjem določajo posebej grozdje, ki pride za izdelovanje penečega prosekarja, drugo, ki se naj uporabi za berzamin za steklenice, a iz ostalega naj se napravi navadno namizno vino, belo ali črno. Nadaljna priprava dobrega pridelka je stvar kletarjeva, ki je zato odgovoren, da se izdeluje dobro vino.

V svrhu prodaje stopa zadruga v zvezo z vinotrti, gostilničarji, prireja vinske razstave in sejme, da stem privablja občinstvo v te kraje, ki potem razširjajo ime domačega pridelka po svetu. Zadruga tudi lahko ustanovi vinotoč v Trstu ali tudi v drugih mestih. Za razširjanje imena zadruga in poznavanje njenih pridelkov naj skrbi za potrebno reklamo. V poznejšem času si lahko najame tudi potnika, ki bo skrbel, da bo prihajalo domače vino daleč v svet, da dobi ime na svetovnem tgu.

Takaj so navedeni glavni pogoji in pravila za ustanovitev kletarske zadruga za Prosek, Kontovelj in Križ. To ni še popolno, ampak le nekaka podlaga, na katero naj se seveda ta neobhodno potrebna zadruga, ki je za obstanek vsega vinogradništva v teh krajih največje važnosti.

Pozivljamo tem potom Prosečane, Kontoveljane in Križane, naj o tem premišlujejo, naj izberejo iz svoje srede osebo, ki prouči vprašanje ustanovitve kletarske zadruga, da se na ta način ukrene kaj pozitivnega. To je edina pot, po kateri smo v stanu delovati proti preteči vinski krizi ter se obvarovati pred gospodarskim propadom, ki preti uničiti vinogradnike t h vasi. Torej najprej dobro proučite to stvar, potem ustanovite zadrugo in bodi to prepričani, da Vam ista prinese mnogo koristi!

Vesti iz Goriške.

K ustanovnem občnem zboru „Županske zveze“. V „Edinosti“ št. 224 je neki dopisnik izrazil mnenje, da Dutovlje niso pravo arelišče političnega okraja sežanskega. Zato nasvetuje kakor shodni kraj ali Sežano ali Komen, češ, ako je lega kraja shodu neprimerna, da ni možno pristopiti k zvezi.

Podpisani, kakor začasni voditelj odgovarjam sledeče:

Jako me je veselilo, ko sem čital ta dopis, ker sodim iz njega, da se je vendar začelo resno gibanje za „župansko zvezo“. Da se na prihodnjem shodu izvoli odbor, to je zagotovljeno. Saj je bil nekako nasvetovan že na zadnjem zborovanju. Pa da Dutovlje niso središče sežansko-komenskega okraja?! Gospod dopisnik naj le dobro pogleda na zemljevid! Gotov ne bi bil pisal tega, da se je g. dopisnik poprej informiral.

Meni je bilo priporočeno od členov pripravljalnega odbora in drugih županov, naj se ustanovi občni zbor „Zveze županov“ vrši v Dutovljah. To morem dokazati s pismi. Na pripombo, da radi neugodnosti shodnega kraja ni možno pristopiti k zvezi — ni vredno svarno odgovarjati.

Omenjam le sledeče: Dosedaj je pristopilo k zvezi 2 tretjini županov, ki so mi poslali podpisane pristopnice. 5 županov se je opravičilo, ker se ravno sedaj vrše volitve. Ostaja torej 13 5 županov, ki niso ničesar odgovorili. Morda je med temi tudi gospod dopisnik!

V zadnjem odstavku dopisa v „Edinosti“ čitam: Želimo pristopiti k tej velepomembni

„Zvezi“, pa vendar le s pogojem, da se občni zbori odbora in shodi vrše po vrsti v Sežani in Komnu.

S tem priznava g. dopisnik, da še ni pristopil k „Zvezi“, da si pripoznava nje potrebo. Če hoče, da bo tudi njega kaj veljalo, naj pristopi in podpiše pristopnico brez odloga. Pošlje naj mi jo, da jo uvrstim med podpisane.

Gg. županje in podžupanje sežanskega političnega okraja! Ako Vam Dutovlje kakor kraj shoda res ne ugaja, javite mi to takoj po dopisnici. Ob enem pa naznanite, kje si želite kraj zborovanja, na kar priobtim takoj v „Edinosti“ dotični kraj. Ako mi tega ne naznanite, bom smatral, da ste zadovoljni z določenim krajem. Na začetkoma omenjeni dopis pa se v tem pogledu ne morem oprati, ker tako-le zshodno nima veljave. Kdor hoče, da ga bo kaj veljalo, naj se podpiše, kakor se podpisujem jaz Josip Vran, župan v Tomaju.

x Iz Štanjela. — V Štanjelu je letos izredno mnogo letoviščarjev, največ iz Trsta. V gradu, ki je, kakor znano, lastnina neke akcijske družbe iz Trsta, se nahaja kakih 40 sob in stanovanj, ki so pa vsa oddana. Mnogo letoviščarjev je nastanjenih po privatnih stanovanjih in sobah. Dosedaj se je moralo zavrniti kakih 30 družin, ker v Štanjelu ni dobiti več prostorov.

Če upoštevamo, da puščajo letoviščarji leto za letom obilo denarja v vasi, moramo resnično obžalovati, da se nič ne zida v ta namen. Marikateri kmet, ki ima neporabne prostore, bi jih lahko malo popravil in z malim denarjem pripravil po nekaj sob za najem.

Stroški bi se mu gotovo izplačali in marsikdo bi se lahko dobro opomogel. Kar se tiče novih stavb, vemo prav dobro, da brez denarja ni možno zidati, vendar naj županstvo premišluje, ali bi se ne dalo v ta namen pritegniti podporo društva za povzdigo in pospeševanje tujkega prometa? Ker pa vlada sama rada podpira tujski promet, in ker je znano, kako je okrajni glavar sežanski naklonjen Kraševcem, bi ne bilo odveč, če se skuša dobiti kako podpora tudi od strani vlade.

Letoviščarji, posebno iz Trsta, kaj radi posejajo Štanjel. Da se ohrani kraju dohodek od te strani, je izdalo županstvo pametno odredbo, po kateri se prepoveduje krčmarjem, da bi se preveč okoriščali na tujcih, kakor se to dogaja ponekod. Zato so cene stanovanj in hrane povsem nizke in primerne krajevnim razmeram. Točijo se izvrstna vina in ne manj okusno pripravljene hrane. Tu se dobi tudi znameniti nanoški sir. Štanjel ima mnogo zgodovinskih znamenitosti; le škoda, da ni nikogar, ki bi te zbral v lično knjižico, v kateri bi se naj podale tudi slike. — Strošek bi bil majhen, in bi to prav lahko žrtvovali združeni krčmarji in pa oni zasebniki ki oddajajo stanovanja v najem. Knjižica bi služila itak v prvi vrsti njim za reklamo. Vso reč bi lahko vzele v roke recimo kako olesnčevalno društvo, ki bi se naj ustanovilo v Štanjelu. — Tega bi bilo res potreba, ker letoviščarji, ki plačujejo, hočejo tudi kaj imeti, in čisto se jih zadovoljuje z malenkostjo. — Tako je nujno treba, da se napravijo na raznih mestih lesene klopiče. Gostilniški vrtni naj se ukusno uredijo in preskrbi naj se za razne druge male udobnosti. Tudi bi se lahko vsaj parkrat v sezoni naročilo kako godbo ob nedeljah. Stroški bi se gotovo izplačali.

Ker puščajo tuči v občini lepega denarja, mora biti vsakemu skrb, da se jih ohrani in pritegne vedno več novih.

x Javen shod sklicuje slov. kmečka stranka na dan 15. avgusta v B eginj.

x Volilni imeniki za deželni zbor bodo izloženi na municipiju v Gorici od 9. do 12. avgusta. V tem času se morajo predložiti eventualni prigovori.

x Tečaj za knjigoveze se otvori v Gorici. Trajal bo od 13. do 24. septembra. Poučevalo se bo po osem ur na dan. — Pouk bo vodil strokovni učitelj Vatečka.

x Pazite na otroke! Štiriletna deklica Ana Cilja iz Vrha se je igrala minoli teden pri ognjišču. Ker nima več matere in se je oče nahajal na delu, je bila pod varstvom tujih ljudi. Pri ognjišču pa se je obleka vnela in dobila je močne opekline. Prenesli so jo v bolnišnico v Gorico, kjer pa je danes izdihnila po hudih mukah.

V Gradež je došlo do 11. t. m. 9221 gostov. V isti dobi lansko leto 7100.

Jeremijada iz Kobarida. Že naslov vam pravi, da nimam nič kaj veselega poročati.

Čestokrat je čitati v nemških listih pritožbe, če pošiljajo višje oblasti kakoga slov. uradnika v nemški kraj, da si so Slovenci jezikovno kvalificirani za službovanje tudi med Nemci, češ, s tem se krši njihov „Besitzstand“. Toda to velja samo za Nemce! Mi Slovenci „nekulturen narod“, moramo biti veseli, če pošiljajo med nas Nemca, ki nas nadkrijuje. Saj je sin „Edelvolka“, od katerega mi baje le profitiramo.

Ko je nastopil naš g. sodnik Fr. Mavar svoj štiritedenski dopust, so poslali k nam substituta v osebi g. dra. Weinbergerja, trdega Nemca, ki govori slovenščino alla „tavoribariti“ ali pa „žrebca potegniti“. Kako more biti tak človek, ki ne pozna ne ljudstva, ne njegovega jezika na tako važnem mestu pravičen sodnik?! — Ni ga urada, kjer bi moral uradnik bolj temeljito

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBIEL in dr. se je preselilo na Corso št. 49 (Piazza Goldoni)

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb. in prodajalnice mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana itd. itd. : Velika zaloga : voščenih sveč.

Prodaja na deb. in drobno.

Prilika ugodn. nakupa.

Moderne spalne sobe iz trdega kuhan. lesa

brez obkladkov (rimeša) zelo solidno izdelane z garancijo

po izredno nizkih cenah

PETER JERAJ, trgovina s pohištvom

na vogalu ulice Vincenzo Bellini ter ulice sv. Katerina.

Prilika ugodn. nakupa.

.. Odlikovana krojačnica ..

August Štular

Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad.

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

Izvršuje vsakovrstne obleke najnov. mode

(od 50 K naprej) in vsakovrstne uniforme.

Bogata zaloga tu- in inoz. blaga in vseh pred-

metov, spadajočih v krojaško obrt.

Naročbe se izvršijo točno in se dostavljajo na dom

DELO SOLIDNO

Rodolphe Maas, Trst, ul. Farneto 38

Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd. itd.

posebno za žage na paro in mline.

Bombaž za čiščenje strojev.

TELEFON 11-45.

Majcen Miloš !.

mizar - Trst - ulica Leo štev. 2

priloga slavnemu občinstvu

svojo mizarnico.

Izdeluje vsakovrstno, tudi

NAJFINEJŠE POHIŠTVO

Pravi nanoški sir

Skopin, centralna trdnica v Trstu, ulica sv. Katerina št. 10. Telefon 970.

uljudno priporoča

podružnica: Frana

132

Velika zaloga koles

RUDOLF RÖTL

TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238.

Zaloga koles: Peugeot, Waffrenrad, Standard od 150 kron naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba. Cene zmerne.

Zdravnik in ranocelnik

Dr. Dinko Tecilazić

specijalist

za otroške bolezni

v ulici Stadlon 6, I. n. Telefon 18, IV

(gledal Fenice).

ter ordinira od 2. do 3. ure popoldne.

Vsled odhoda, prodaja s 30-40 od sto popustka.

Prilika do 21. avgusta!

Prodaja vseh prstanov, uhanov z dijam. in brez

istih, OBESKOV, VERIČIC ter ZLATIH, SREBR-

NIH in STENSKIH UR, ki se nahajajo v prodajalni

G. KEHIYAN, TRST, CORSO 23

poznati jezik, v katerem ima občevati se strankami, nego so sodni uradniki. Nemci začnejo v takih slučajih po svojih glasilih buranski krik in viki in vsi časopisi so edini v refrenu: „proč s takimi ljudmi, s katerimi se mi ne moremo umeti!“

K nam pa prihajajo Nemci, zavedajoči se svoje visoke misije: gradnje mostu do Adrije; mislijo, da imajo ljudi pred seboj, ki na njihovo povelje zlezejo pred njimi v kup...

Zahtevajo za komisije dvovprežne vozove — za poti po katerih se še ni nikdo vozil — gospodarji nimajo doma konj, ali pa jih rabijo sami za se — gospodje pa začnejo groziti z orožniki in vsami paragrafi, in se — blamirajo nesmrtno! Vi Slovenci in Cerkljani dobite tudi nekaj takega! Veselite se prihoda njegovega! A česa bi se lahko naučili mi od postopanja Nemcev?

Dne 25. m. m. okoli 7. ure zvečer si je pretrgal nit življenja pri tukajšnjem oddelku planincev službujoči prostak Gustinčič. Pogoltni si je svinčenko v ostrije — ponoči je izdihnil med groznimi bolečinami. O semomirih — posebno med vojaki je jako razširjena ta manija — se čita dan na dan; toda dejstvo, da so si v dveh letih pod istim stotnikom končali na tak način življenje že štirje mladeniči in legli prerano v hladni grob sili k razmišljanju o... vzrokih! Moč ni bil (po trditvi nekaterih) ravno vzor-vojaka — izrazil se je baje že večkrat, da ne more prestatiti vednih šikan, in da napravi temu konec na način, ki ga je tudi res izvršil. — Vojaska oblast je vedela, da je bil to lahka razdražljiva narava. Prepovedali so mu nositi patrone — toda železna disciplina se ni ozirala na individualnost — se ni brigala za rahločutnost; postavili so ga, če je le enkrat dostal ječo, zopet vanjo. Vojaska oblast mu je napravila dostojen pogreb, ki se ga je udeležilo vse častništvo z oddelkom možna, kakor tudi precejšnja množica domačinov.

Minole dni je našel neki pastir na levem bregu Soče mrtvo truplo. Obveščene so bile kompetentne oblasti, da zahtevajo zahtevam zakona. Zdravniki niso našli na njem ničesar, kar bi moglo dovesti do suma, o kakem zločinu. To izključuje tudi dejstvo, da so dobili pri njem še 51 K in različne papirje, iz katerih so ugotovili njegovo identiteto. Imenoval se je Rudolf Vulič, doma iz Čez-soče, v dobri 37 let, samski. Bil je namenjen na božjo pot na Sv. Goro; ubral je pot, ki vodi ob levem bregu Soče vedno v bližini reke na Kobariško.

Se nekaj! V Kobariču se ima odpreti s pričetkom šolskega leta pripravnišča za srednje šole. Šola je že zdavnaj uradno zagotovljena, toda županstvo, ki se je obvezelo, da preskrbi brezplačno učno sobo in vso šolsko opremo, nima dosedaj nikakega obvestila. Smo že v avgustu — manjkajo še klopi, a merodajne oblasti še tako zavlačujejo to stvar. Najbrže zato, ker se ima ustanoviti šola, ki bo podpirala slovenski inteligenčni naraščaj!! Basta!!

Vesti iz Kranjske.

Nesreča z avtomobilom. Pri Ilir. Bistrici je predčeraš neki avtomobil, v katerem je bilo 8 oseb, skotil 6 metrov globoko pod cesto. Vseh 8 oseb je bilo več ali manj poškodovanih. Odvedli so jih v bolnišnico na Reko. Ni še znano, čegar je avtomobil in kdo so bile osebe, ki so ponesrečile.

Vesti iz Štajerske.

Nevihita v Radgoni. V sredo zvečer je bila v Radgoni in okolici grozna nevihta. Treščilo je v štiri hiše. Tri so pogorele, eno je strela samo poškodovala. Zgorelo bi bilo tudi več stanovanj, ki so bili od strele (namamljeni), da jih niso še pravočasno rešili sosedje. Neka triletna deklica je rešila pet mesecev starega bratca in ga ponesla iz goreče hiše. — Zgorelo je tudi mnogo živine. V okolici radgonski je baje v tej noči pogorelo tudi več hiš.

Razne vesti.

Zasluzna kazen. V Frankobrodu se je v obupnosti zaradi neprestanega trpinčenja staršev vrgla skozi okno 16. nadstropja 16-letna hči potnika Humpferja ter se smrtno poškodovala. Ta surovost staršev je ljudstvo tako razburilo, da se je zbralo nad 2000 ljudi pred njihovo hišo, so vdrli v stanovanje ter jih gnali po mestu pretepejajo jih s palicami. — Policija in vojaštvo je šele zamoglo razgati ljudstvo ter odvzeti tako kaznovane comov.

Slon ubil otroka. V Bruselju se je teh dni neka menežarija selila v Antwerpen in so o tej priliki vodili eno skupino slonov. Otroci kakor otroci so se zbrali okoli teh slonov, jih kričaje spremljali ter metali nanje kamne. Eden slonov se je razrdil, zgrabil s svojim nosom enega otroka, dvignil ga v zrak, kjer ga je pustil, da pade, a nato ga je potestil.

Štajerska črešnjava gibanica. Zmeša se 8 dkg. raztopljene z-bele „CERES“ 8 dkg. sladkorja, 2 rumenjaka, ter se dolije 1/4 litra metane, 1/4 litra mleka in dostavi 30 dkg. fine koruzne moke, 1/2 kg. črešenj in „eneg“ 2 belinjakov. Vse se dobro smeša ter potem s zabeli „CERES“ speče. Mesto črešenj se lahko rabijo jabolka.

MALI OGLASI
se računajo po 3 stot. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Išče se na I. vknjižbo v Barkovljah 30.000 kren po 6/10. Obrniti se na Kolaršič. Kavarna Corso, Trst. 200

Odda se dobro vpeljana gostilna v sredini mesta z vrhom za koncerte, predstave, plesje itd. Posebno pripravna za društva. Cena po dogovoru. — Kolaršič, Trst, Kavarna Corso. 300

Kopelji iz cinka, skoraj nove, se prodajo vsled selitve za K 30.— Ulica San Vito št. 2 I. nadst. 400

Dvovprežno kočijo skoraj novo, prodaja jako ceno Fran Nemeč v Nabrežini. 1400

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, prijateljem, delavcem v predoru in mimogredočim, da sem odprl gostilno v ulici San Marco, kjer točim raznovrstna vina, izborna pivo Puntigam. Kuhinja je preskrbljena vsak čas z mizlimi in gorkimi jedmi. Imam tudi na razpolago več sob za prenočišča. Za obilen obisk se toplo priporočam Franc Šubelj. 1402

Moderne spalne sobe, raznovrstno kuhinjsko pohištvo in naročila za vsakovrstno mizarско delo sprejema Majcen Miloš, Leo 2. 1403

Lepo arondirano posestvo v krasnem kraju Vipavske se prodaja. Isto sestoji iz hiše z gospodarskimi poslopji, vinogradov, njiv, travnikov in gozdov. — V hiši se izvršuje gostilniška obrt, priprava tudi za vsako drugo obrt. — Ponudbe ozir. vprašanja na „Edinost“ pod „Št. 1399“. 1399

Prodajo se opeke in strešniki. — Via Sette Fontane 29. 1401

V Kazljah se priredi javni ples v nedeljo 22. avgusta na dvorišču gostilne „Dolgan“. Svira godbeno društvo iz sv. Križa. Preskrbljeno bo z jedjo in prijetnim kraškim teranom. Toči se tudi teran na osmicah. — Alojz Gec in Ivan Vran. 1380

Gostilna „Pri dveh murvah“ priredi v nedeljo veselico z godbo in petjem ter svobodno zabavo. — Lovrenc Stramšjak, krmar. 1397

Meblovano sobo se odda s 1. septembrom v ulici Commercial št. 11, III. 2000

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarška dela.

Fotograf Anton Jerkič Trst, Via delle Poste št. 10, Gorica, Gosposka ulica št. 7. 1357

Gostilničar Kulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserma 11, se priporoča za dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 1322

Novak Anton odprl je novo slovensko brivnico in se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen obisk. Ulica Sette Fontane št. 13. Slovenci in Slovani! zanimajte se za vašo podjetja. 1385

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero novo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavn. občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Giulio Reddersen TRST, ulica Giosué Carducci št. 23

TELEFON št. 873

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Modeli, umetne roke in noge, berljce, klini pasi, elastični pasi in nogavice, elektroterapevtske priprave, aparati za inhalacijo. SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdravljenje. Potrebščine iz gam'a in novorojenega blaga.

Pojdite v kopelji: na miljsk. obrežji
(Lastnik Gerardo Postogna)
Vstopnice se dobivajo na parni-kih miljske družbe ter stanejo z vožnjo vred tja in nazaj 50 st.
NB. Ob nedeljah in praznikih so veljavne le one vstopnice, ki se kupijo na parniku „Glan Paolo“.

Kaka radost in kak ponos obhaja gospodinjo ob pogledu na svetlo in čisto kuhinjo. In kako urno je vse očiščeno toliko pohištvo kolikor perilo. Čarobna zadovoljnost in radost vladate na njenem domu. Vse to pa se lahko doseže z

Schicht ovim milom

V nedeljo in ponedeljek 15. in 16. se priredi na Scalasanti velik ples. 1396

Odvetniška pisarna
D. Gregorina in D. Slavika
sprejme
pisarnišk. vajenca

KROJAČNICA
Andrej Lazzar
Trst, Piazza C. Goldoni 10, I. n.
je preskrbljena s pristnim angleškim blagom zadnje mode v veliki izbiri in izdeluje vsakovrstne obleke po najnovejšem kroju.
JAKO ZMERNE CENE.
— Ugodni pogoji plačevanja. —

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud. Salarini

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove
(vagal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Povrtniki, močne jope, kožuh in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski liden. Nepremočljivi plašči (prijetni angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovaru. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Saloga tu- in inozem. vin, špirita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Ferhanec, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega šampanja, penečih desertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-ličnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Umetni fotografični atelje
pri sv. Jakobu
ulica Rivo št. 42 (prililže)
TRST.
Izvršuje vsako fotografsko delo kakor tudi razglede posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za spomenike, itd. itd.
POSEBNOST
Povečanje vsakater fotografije.
Radi udobnosti P. N. naročnikov aprajoma naročbo in jih izvršuje na domu ali zunaj mesta.

KLOBUČARNA
G. Doplicher
Trst, Corso 34
Klobuki prvih tovaru.
Potne in športne kape po
: : : zmernih cenah. : : :

Poskusite FI-
GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj-
bolj zdravilni kavni pridatek. Dobliva se v vseh
boljših prodajalnicah.

Veliki obrtnijski zavod

Cosovel
Giovanni

TRST
ulica Chiozza št. 32
Telefon 1990

Izvršuje vsakovrstna dela v železu in kovini po cenah, da se ni bati konkurence.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel
Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads.
od 9. do 1. in od 3. do 6.

Umetni zobje

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zuscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Odlikov. tržaš. čevljarnica

„Calzoleria Triestina“

Trst, ulica Giosué Carducci 21

— Za poletno sezono —

izbera : obuvala

z črnega in barvanega usnja za gospode, gospe za dečke kakor tudi platnenih čevljev.

Zadnji uzorci, kroji in barve.

Delo solidno in natančno. — Jako zmerne cene.

Pisalni stroj

„MOYA“

z vidno pisavo in premenljivimi črkami je najboljši stroj, ki se prodaja po nizki ceni **Kron 250.—**

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Pisati je na:

Glavno zastopstvo v Trstu

ulica Valdirivo št. 23, I.

Osnove vodnih napeljav :

za vzvišena, malovodna mesta, vasi, dvorce, posestva, trdnjave, gradove, tovarne, parke in vrte za dovajanje vode na polja obdelana zemljišča itd. izgotovljam pod garancijo na vsako višino in oddaljenost brez stroškov in samodelavne napeljave za hiše, kopalnice, stranišča, vodnjake, samodel. napajališča in gasilne naprave.

Anton Kunz

ces. kr. dvorni zalagatelj

Največja slovan, trdnja monarhije.

Hranice (Moravsko)

Prospekti brezplačno in poštne prosto.